

**MOZAMBİK'TE
YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI,
SERBEST BÖLGELER,**

MÜTEAHHİTLİK, İŞ VE YATIRIM İMKANLARI HAKKINDA NOT

Mozambik Hükümeti ekonomik büyümeyi ve istihdamı teşvik etmek, bölgesel dengesizlikleri gidermek, ülkenin geniş yatırım potansiyelini ortaya çıkarmak amacıyla geçtiğimiz son beş yılda, yatırımları teşvik amacıyla son derece liberal sayılabilecek önemli yasal düzenlemeler yapmıştır.

Öncelikle 1993 tarihli yatırım yasasını revize etmiş, **Yatırım Teşvik merkezi CPI ile Serbest / Ekonomik Bölge Ofisini GAZEDA kurmuştur**. Öte yandan ülke MIGA'ya taraf olup, uluslararası tahkimi kabul etmektedir.

Söz konusu düzenleme ile yerli-yabancı yatırımcı ayrımı ortadan kaldırılmış, özel güvenlik şirketleri, medya ve bazı özel imtiyazlar hariç olmak üzere, hemen hemen tüm alanlar yabancı yatırıma açılmıştır.

Yatırım teşvik Kanunu, Vergi Muafiyet Yasası, Serbest bölgeler Kanunu ve ilgili yönetmeliklerin tamamını aşağıdaki linkten bulmak mümkündür:

http://www.gazeda.gov.mz/files/docpdf/legislation_eng/brochure+legislation+invest+sez&ifz.pdf

2011/15 Sayılı " Mega - Projeler Kanunu " ile bu alanlarda gerçekleştirilecek projelere %5 ila %20 arasında değişen bir oranda yerel katılımı getirmiştir. Ayrıca aynı dönemde kamu-özel sektör ortaklığı PPP Modelinin yasal altyapısı oluşturulmuştur.

Yerli ortak zorunluluğu olmamasına karşılık, bazı yabancı yatırımcıların işlerin daha hızlı ilerlemesini sağlamak, bürokratik süreçleri kolaylaştırmak adına, kendilerine yerel partnerler bulabilmektedirler.

Yatırımlardan ülke genelinde sorumlu olan kurum CPI olup, Serbest Bölgelerle ilgili uygulama, izin ve düzenlemelerden GAZEDA sorumlu ve yetkilidir.

Özellikle geçtiğimiz 10 yılda, ABD, İtalya, GAC, Avustralya, BAE, Japonya, Norveç, G. Kore, Hindistan, Portekiz, Kanada, İngiltere'den dünyanın en büyük enerji şirketleri olmak üzere, Mozambik'te doğal gaz, petrol, kömür gibi değerli maden ve hidrokarbon arama faaliyetlerinin sonucu olarak ülkede, 5,66 Trilyon m3 doğal gaz ve 23 milyar ton kömür keşfedilmiş ve bu çerçevede çıkarma faaliyetleri başlatılmıştır. Son yıllarda ülke hidrokarbon ihracatçıları ligine çıkmıştır. Ülkenin bu alandaki ihracatı her yıl katlanarak artmaktadır.

Bu sürecin sonucu olarak, özellikle son dönemde başta batılı ülkeler kaynaklı olmak üzere, ülke yıllık ortalama GSMH'nın üçte biri düzeyinde yabancı sermaye çekerek, Afrika'da en fazla yabancı sermaye çeken GAC'nden sonra ikinci ülke konumuna gelmiş ve bu suretle son 20 yılda ortalama yıllık %7,5'lik bir büyüme oranı yakalayarak Afrika'da en hızlı büyüyen ilk beş ekonomi arasına girmiştir.

Amerikalı Anadarko ve İtalyan Eni şirketlerinin başı çektiği, ülkenin kuzey bölgesinde çıkarılmaya başlanacak olan doğal gazla yönelik, toplam yatırım bedeli yaklaşık 30 milyar \$ olması beklenen, sıvılaştırma (LNG) tesisleri ve terminallerinin 2018 yılından itibaren devreye girmesiyle **Mozambik dünyada belli başlı LNG ihracatçısı** ülkeleri arasına girecektir.

Ayrıca, ülkede önemli düzeyde hidro-elektrik, sanayi, tarım, balıkçılık ve turizm potansiyeli bulunmaktadır. Bu alanlarla ilgili olarak önemli gelişmeler olduğu gözlemlenmektedir. Halihazırda Afrika'nın GAC'nden sonra ikinci büyük alüminyum üreticisi olan Mozambik aynı zamanda dünyadaki en önemli titanyum üreticileri arasında yer almaktadır.

Bu denli büyük dış kaynakların ülkeye girmesi ve zengin doğal kaynakların peyderpey ekonomiye kazandırılmasına paralel, hatta bu süreçten daha hızlı bir şekilde, müteahhitlik, inşaat ve bayındırlık faaliyetlerinde önemli düzeylerde gelişmeler olmaktadır. Bu alanın ekonominin genel büyüme hızından en az 2 kat daha hızlı büyüme kaydettiği rahatlıkla gözlemlenebilmektedir. Nitekim ülke, yol, demir yolu, baraj inşası, konut, AVM, altyapı inşaatlarıyla adeta genel bir şantiye halindedir.

Mozambik, aynı zamanda, denize çıkışı bulunmayan Zambiya, Zimbabve, Botswana, Svaziland, Malavi ve hatta Güney Afrika Cumhuriyeti'nin kuzey kısmının denizle bağlantısını sağlayan bir konumda bulunmakta, güney limanı Maputo, merkez limanları Beira ve Quelimane, kuzey limanları Nacala ve Pemba ile bu ülke pazarlarına doğal giriş sağlamaktadır.

Dünya petrol ulaşım ana hatlarından biri olan Mozambik kanalı (Ortadoğu petrolünün Amerika ve Avrupa'ya ulaşımında temel geçiş noktası) başta olmak üzere, Güney Doğu Afrika bölgesinin giriş kapısı olan Mozambik jeopolitik konumuyla, doğal kaynakların ekonomiye kazandırılması süreciyle birlikte sözkonusu stratejik konumunu perçinlemektedir.

Yaşanan bu gelişmeler çerçevesinde, başta ABD ve Avrupa olmak üzere, BRICS ülkelerinden binlerce yabancı firmanın akın ettiği Mozambik, Afrika'daki yeni çekim merkezi haline gelmiştir.

Aşağıda Mozambik'e son yıllarda giren Doğrudan Yabancı Sermaye miktarları gösterilmektedir (Milyon \$)

Yıllar	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
DYS	154	427	592	893	1018	2663	5629	6698

Görüleceği üzere, son yıllarda GSMH'nin neredeyse üçte biri oranında her yıl yabancı sermaye yatırımı çekmektedir.

Doğrudan Yabancı sermayenin yatırım alanlarının başında doğal gaz ve kömür başta olmak üzere madencilik sektöründe yoğunlaşmaktadır.

Sektörler	Payı %	Ülkeler	Milyon \$
Madencilik	75	ABD	2122
İmalat Sanayi	5	BAE	1869
Telekomünikasyon	4	Hindistan	1308
Tarım ve Balıkçılık	3	Norveç	467
Bankacılık ve Finans	2	Avustralya	969
Gayrimenkul	1	Portekiz	236
Diğer	10	Malezya	262

Öte yandan yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, son 2 yılda Mozambik'e en çok yatırım yapan ülkelerin başında ABD yer almaktadır.

Yatırımlardan ülke genelinde sorumlu olan kurum olan CPI'a her tür yatırım ve teşvik için başvurulabilmekte, ülke ekonomisine katkı sağlayacak, istihdam yaratacak projelere özel bir takım ekstra teşvikler verilebilmektedir.

Genel olarak CPI, yapılacak yatırımlarda kullanılacak makine ve ekipman için gümrük ve KDV muafiyeti, projeye göre ve yatırım bölgesine göre yatırım indirimi ve %100'e kadar Kurumlar Vergisi indirimi, arazi tahsis gibi teşvikler verebilmektedir. Özellikle müteahhitlik sektörünün de dahil olduğu altyapı yatırımları, (yol, demir yolu, elektrifikasyon, sulama, baraj, elektrik, konut, otel, AVM, İş merkezi vs), sanayi yatırımları, tarım ve balıkçılık yatırımları, turizm yatırımları için bu teşviklerden yararlanmak mümkündür.

CPI'e sunulan projelerde aşağıdaki miktarlar için nihai onayı aşağıda sıralanmış devlet kurumları tarafından verilmektedir:

- 1,5 Milyar MT kadar (50 Milyon \$) Bölge Valisi
- 2,5 Milyar MT kadar (80 Milyon \$) CPI Genel Müdürü
- 13,5 Milyar MT kadar (450 Milyon \$) Planlama ve Kalkınma Bakanı
- Daha büyük projeler ve 10.000 Hektarı geçen alanları kapsayan yatırımlar için Bakanlar Kurulu

Serbest Bölgeler

GAZEDA uhdesinde olan Serbest Bölgeler halihazırda Maputo Eyaleti Beluluane Sanayi Serbest Bölgesi ile Nampula İli Nacala Özel Ekonomik Bölgesi'nden ibarettir, ancak ülkede yeni serbest bölgeler kurulması konusunda çalışmalar yapılmaktadır.

Genel olarak Serbest Bölgelerde makine ve ekipman ve hammadde için KDV ve gümrük muafiyeti, belirli oranlarda Kurumlar Vergisi muafiyet veya indirimi, özel serbest kambiyo rejimi uygulaması, esnek iş hukuku rejimi, arazi tahsis gibi teşvikler sağlanmaktadır.

Serbest Bölgeler, Özel Ekonomik Bölge ve Sanayi Serbest Bölgesine tanınan teşvikler aşağıda sıralanmıştır:

Bölge	KDV-Gümrük Muafiyeti	Kurumlar Vergisi (KV) Muafiyeti
Serbest Bölge	Muaf	İlk 5 yıl muaf, 6-10. Yıl %50 İndirim, daha sonra %25
Özel Ekonomik Bölge	Muaf	İlk 3 yıl muaf, 4-10. Yıl %50 İndirim, daha sonra %25
Serbest Sanayi Bölgesi	Muaf	İlk 10 yıl muaf, 11-15. Yıl %50 İndirim, daha sonra %25

Kambiyo ve Bankacılık Sistemi

Ülkede Bankacılık sistemi özellikle The Foreign Exchange Law (Law no. 11/2009) ile liberalleştirilmiş olup, görece serbest sayılabilecek kambiyo rejimi ve konvertibilite sağlanmıştır. Yerli ve yabancılar bankalar nezdinde döviz hesapları açabilmektedirler. Diğer taraftan, serbest piyasada döviz ofisleri faaliyet göstermektedir.

Ancak, şahısların yurtdışı para transferi 5000 \$ ile sınırlandırılmış olup, bu miktarın üzerindeki döviz transferleri merkez Bankasının iznini gerektirmektedir. Firmalar için de yurtdışına döviz transferinde gerekçe ve izin gerekmektedir.

Öte yandan, ülkede yerleşik firmalar, yurtdışı kaynaklı döviz kazançlarını, örneğin ihracat gelirlerini 90 gün içinde ülkeye getirmeleri gerekmekte olup, ihracat gelirlerinin %50'sini yerel paraya çevirme zorunluluğu getirilmiştir.

Çalışma İzni-Yabancı Personel Çalıştırma

Mozambik'te yabancı personel istihdamı Çalışma Bakanlığının iznine tabidir. 2009 yılında , Çalışma Bakanlığı , özel şirketleri için işgücünün yüzdesi olarak yabancı işçiler için kota uygulanması başlatmıştır. Buna göre 10 kişiye kadar işletmelerde %10, 100 kişiye kadar istihdam sağlan işletmelerde %8, 100'den fazla istihdamı olan işletmelerde %5 yabancı kotası mevcuttur. Ancak yatırımın durumuna göre, yatırım izinleri aşamasında bu alanda özel izinler almak mümkündür.

Yabancıların Çalışma Bakanlığından alacakları çalışma izninden (permit-15 gün, sektördeki asgari ücretin 3 katı kadar harç yatırılması gerekmektedir) sonra oturma izni ve kimlik (DIRE) İçişleri Bakanlığı Göçmenlik Departmanına (19200 MT harç bedeli) başvurulur.

Sosyal Güvenlik Primleri

Çalıştırılacak yerel personel için INSS'e (National Social Security Institute) kayıt yaptırmak gerekmektedir. Sosyal güvenlik primleri için işveren payı %4, çalışan prim payı %3 olmak üzere toplam %7'lik bir kesinti yapılmaktadır. Sosyal Güvenlik tarafından karşılanmayan giderler için çalışana hayat sigortası yaptırılmalıdır. Asgari ücret sektörlere göre değişmekte olup 75-200 \$ arasındadır.

Yabancı personele alternatif bir sosyal güvenlik sistemine bağlı olması durumunda INSS prim ödeme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Yatırım ve İş İmkanları

Mozambik sanayisi henüz kendi ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır, ülke ekonomisi temel ihtiyaçlarını büyük oranda ithalat yoluyla karşılamaktadır. Öte yandan, doğal kaynakların devreye girmesi ve hızlı büyüme çerçevesinde zenginleşmeye paralel olarak ülkenin ithalatı neredeyse katlanarak artmaktadır. Mozambik son beş yılda ithalatı en fazla artan Afrika'daki ilk beş ülke içerisinde yer almaktadır. Bu çerçevede Mozambik'e ihraç edebileceğimiz temel ürünler aşağıda sıralanmaktadır:

Makine ve ekipman , İnşaat malzemeleri, tarım makinaları, elektrik malzemeleri, elektronik, beyaz eşya, otomotiv, gıda, (bisküvi, makarna, şekerleme vb) kimyasallar, kozmetik (sabun, deterjan vb), gübre ve tarım ilaçları, mobilya, eczacılık ürünleri, tekstil ve konfeksiyon, kağıt-karton, plastik ürünleri.

Bu alanlarla ilgili olarak özellikle serbest sanayi bölgelerinin sağladığı avantajlardan da yararlanarak yatırım yapma imkanı mevcuttur. Özellikle sanayi alanında, başta gıda işleme sanayi, mobilya, inşaat malzemeleri, hazır beton ilk akla gelen yatırım alanlarıdır.

İnşaat Sektörü

Genel bir şantiye halindeki ülkede, önemli düzeyde enerji (Hes, doğal gaz, kömür çevrim santralleri, elektrifikasyon, elektrik hatlarının yenilenmesi), altyapı (yol, otoyol, demiryolu, sulama, doğal gaz boru hattı ve altyapısı vs), lüks konut, AVM-iş merkezi, otel projeleri mevcuttur. Müteahhitlik sektöründe genellikle Portekiz, Brezilya, Çin, GAC şirketleri etkin olup, ülkemizin bu alanda büyük bir potansiyeli bulunmaktadır.

Esasen ülkede inşaat sektörü ekonominin genel büyüme hızından 2 kat daha hızlı bir büyüme kaydetmektedir. Öte yandan, ülkedeki çimento üretimi mevcut talebi karşılamaktan uzaktır, bu alanla ilgili olarak klinker öğütme bazlı çimento tesisi yatırımı anlamlı görülmektedir.

İnşaat sektörünün hızlı gelişimine paralel olarak, agrega tesisi, kaldırım taşı gibi diğer inşaat malzemeleri konusunda da potansiyel bulunmaktadır. Ayrıca özellikle konut üretimine yönelik, ahşap ve amerikan kapı doğrama, PVC gibi alanlarda da yatırım imkanının olduğu görülmektedir.

Yol-Demir Yolu- Havalimanı-Liman ve LNG Terminalleri

Doğal gaz ve kömür rezervlerinin keşfinden önce mütevazı bir ülke konumunda olan Mozambik'in, demir yolu, yol, havalimanı, liman gibi ulaştırma altyapısı son derece sınırlı kalmıştır. Ülkenin (Tete bölgesi) orta doğu kesiminde keşfedilen kömür rezervlerinin dünya pazarlarına ulaştırılmasını sağlayacak demir yolları yetersiz durumdadır. Tete bölgesini ülkenin orta kesimindeki limanlarına bağlayacak bir takım demir yolu projeleri gündemdedir.

Öte yandan, ülkenin kuzeyini güneyine bağlayacak kuzey-güney koridorunda yapılması gereken binlerce km'lik yollar mevcuttur. Yine kuzeyin önemli şehirlerinde havalimanı ve liman projeleri gündemdedir.

Bilindiği üzere, halihazırda ülkenin orta bölgesinde (Panda-Temane) keşfedilen doğal gaz, boru hattıyla güneye ve GAC'a ulaştırılmaktadır. Ancak asıl büyük rezervlerin olduğu ülkenin en kuzey kesimi (Rovuma Bassin) altyapısı yok denecek düzeydedir. Öte yandan, Amerikalı Anadarko ve İtalyan Eni şirketlerinin başı çektiği, ülkenin kuzey bölgesinde çıkarılmaya başlanacak olan doğal gazla yönelik, toplam yatırım bedeli yaklaşık 30 milyar \$ olması beklenen, sıvılaştırma (LNG) tesisleri ve terminallerinin 2018 yılından itibaren devreye girmesi beklenmektedir. Dolayısıyla bu bölgede hemen hemen yok denecek düzeydeki altyapı çalışmaları süratle yapılma aşamasına gelmiştir. Başta liman, yol, LNG terminalleri, Sıvılaştırma Üniteleri gibi bu alanla ilgili olarak ülkemizin gerek bu firmalar ile, gerek Mozambik otoriteleri ile yapacakları temas çerçevesinde önemli iş imkanlarının ortaya çıkacağı tabidir.

HES, Kömür ve Doğal Gaz Çevrim Santralleri

Ülke bölgenin en önemli hidro elektrik potansiyeli olan ülkesidir. Toplam yaklaşık 18.000 MW bir potansiyel olmasına karşılık mevcut kapasite 2300 MW'tır. Öte yandan ülke bölgeye elektrik ihracatı yapmaktadır. Diğer taraftan ülkenin hala büyük bir kesimi elektrikten yoksundur.

Kısa vadede ülke mevcut elektrik talebini karşılamak amacıyla bir dizi kömür ve doğal gaz çevrim santrali projesi ortaya koymuştur. Bu projelerin bir bölümü başta Avrupalı firmalar olmak üzere yapım aşamasındadır.

Mozambik'in önümüzdeki dönemde, yeni elektrik iletim hatlarının yapılması, eskilerin yenilenmesi ile ilgili olarak yaklaşık 3 milyar \$'lık bir yatırım yapması beklenmektedir. Firmalarımızın bu alanda önemli işler üstlenebileceği değerlendirilmektedir.

Öte yandan gerek, ülkenin bizzat kendisinin elektrik enerjisi talebi, gerek komşu ülkelerin talebine bir an önce cevap verilebilmesini teminen aşağıda yeralan Doğal Gaz ve Kömür Bazlı Elektrik Santralleri (2015-2020) Projeleri gündeme gelmiştir:

- Moatize (K) 300-600 MW
- Ncondezi (K) 300-1800 MW
- Jindal (K) 660 MW
- Benga (K) 500-2000 MW
- Kuvaninga (Gaz) 40 MW
- Gigawatt (Gaz) 150 MW

- ENI (Gaz) 75 MW
- CTM (Gaz) 100 MW
- Chokwé (Gaz) 32 MW
- Buzi (Gaz) 265 MW
- Temane (Gaz) 100-400 MW

Bu projelerin bir bölümü yapım aşamasındadır.

Ayrıca ülkenin HES potansiyeli çerçevesinde yaklaşık 20 Milyar \$ düzeyinde bir yatırımı gerektirecek aşağıdaki HES Projeleri lanse edilmiştir:

- Mavuzi –Chicamba 30 MW
- Lupata 600 MW
- Boroma 215 MW
- Mphanda-Nkuwa 1500 MW
- Cahora Bassa N. 1245 MW
- Alto Malema 60 MW
- Chemba 1000 MW
- Lúrio 120 MW
- Moamba Major 28 MW

Madencilik Sektörü

Madencilik sektöründe başlıca yatırım ve iş alanları petrol, doğal gaz, kömür, demir, altın vb.'dir.

Turizm Potansiyeli

2700 km'lik tropik sahil şeridi bulunan Mozambik, doğal güzellikleri ve özellikle turistlerin ilgisini çeken egzotik plajlarıyla turizm alanında da büyük potansiyele sahiptir. Ülke her yıl artan, oranda, son olarak yılda 2 milyon olmak üzere, turiste ev sahipliği yapmaktadır. Dolayısıyla turizm sektörü önemli bir yatırım alanı olmaya adaydır.

Tarım ve Balıkçılık Su Ürünleri Potansiyeli

Mozambik, tarıma elverişli geniş verimli bir araziye sahip olmasına karşılık, ülke ekilebilir alanlarının ancak %16'sını kullanmaktadır. Ülkede her tür sebzenin yanı sıra, tütün, şeker kamışı, çay, pamuk, kaju, mısır ve tropikal meyveler tarımsal üretimin başlıca ürünleridir. Ülkede bu alanla ilgili önemli çalışmalar yapılmakta hatta, yabancı yatırıma bedava uzun dönemli arazi tahsisleri dahi yapılabilmektedir. Tarım alanı da yatırıma açık, hızlı büyümeye aday bir sektördür.

Öte yandan, Hint Okyanusuna 2700 km'lik sahili olan, bunun yanı sıra bölgedeki en önemli tatlı su kaynaklarını barındıran Mozambik, balıkçılık ve deniz ürünleri konusunda da önemli bir ülkedir. Dolayısıyla bu alanlarla ilgili olarak yatırım ve iş fırsatları mevcuttur.

İLGİLİ KURULUŞLARIN İLETİŞİM BİLGİLERİ

Ministério das Finanças (MF) Endereço Praça da Marinha Popular, Maputo Caixa postal C.P. 272, Maputo Telefone 258-21-315000/4, 82300516 Fax 258-21-306261, 420137 URL www.mf.gov.mz	Ministério da Planificação e Desenvolvimento (planning and development) Endereço Av. Ahmed Sekou Touré, 21, Maputo Telefone 258-21-490006/7 URL www.mpd.gov.mz
Ministério dos Transportes e Comunicações (Transport and Cominications) Endereço Av. Mártires de Inhaminga 336, Maputo Caixa postal C.P. 276, Maputo Telefone 258-21-430152/5 Fax 258-21-431028/424109 URL www.mtc.gov.mz	Ministério da Agricultura (Agriculture) Endereço Praça dos Heróis, Maputo Caixa postal C.P. 1406, Maputo Telefone 258-21-460011/6 Fax 258-21-460055 URL www.minag.gov.mz
Ministério da Agricultura (Agriculture) Endereço Praça dos Heróis, Maputo Caixa postal C.P. 1406, Maputo Telefone 258-21-460011/6 Fax 258-21-460055 URL www.minag.gov.mz	Ministério do Trabalho (Labour) Endereço Av. 24 de Julho 2351, Maputo Caixa postal C.P. 281, Maputo Telefone 258-21-428301/3, 324071 Fax 258-21-421881 URL www.mitrab.gov.mz
Ministério da Energia (Energy) Endereço Av. 25 de Setembro, 1218 3º Andar Caixa postal C.P. 1381, Maputo Telefone 258-21-303265 Fax 258-21-313971 URL www.me.gov.mz	Ministério dos Recursos Minerais (Mineral Resources) Endereço Av. Fernão Magalhães 34, Maputo Caixa postal C.P. 294, Maputo Telefone 258-21-314843,325680,429353 URL www.mirem.gov.mz
Ministério das Obras Públicas e Habitação (Housing and Public Works) Endereço Av. Karl Marx 606, Maputo Caixa postal C.P. 268, Maputo Telefone 258-21-430028, 429871, 428108 Fax 258-21-421369 UR www.moph.gov.mz	Ministério da Indústria e Comércio (Industry and Commerce) Endereço Praça 25 de Junho 300, Maputo Caixa postal C.P. 1831, Maputo Telefone 258-21-352600 URL www.mic.gov.mz
Ministério da Ciência e Tecnologia (Science and Technology) Endereço Av. Patrice Lumumba, 770 Telefone 258-21-352800 URL www.mct.gov.mz	Ministério das Pescas (Fishery) Endereço Rua Consiglieri Pedroso 347 Caixa postal C.P. 1723, Maputo Telefone 258-21-300961 / 431266 Fax 258-21-425087 / 420335 URL www.mozpescas.gov.mz
Ministério da Ciência e Tecnologia (Science and Technology) Endereço Av. Patrice Lumumba, 770 Telefone 258-21-352800 URL www.mct.gov.mz	Ministério do Turismo (Tourism) Endereço Av. 25 de Setembro 1018, Maputo Caixa postal C.P. 4101, Maputo Telefone 258-21-306210, 303650, 300927 Fax 258-21-306212

CPI-INVESTMENT PROMOTION CENTER

<http://www.cpi.co.mz>

Rua da Imprensa, 332 (ground Floor)
Caixa Postal 4635, Maputo
Tel: (258) (21) 313310/75 or (21) 313295/99
Fax: (258) (21) 313325
E-mail: cpi@cpi.co.mz

GAZEDA- The Special Economic Zones Office

<http://www.gazeda.gov.mz>

Danilo Nalá Position: General Director E-mail: dnala@gazeda.gov.mz Tel.: +258 21 21 321291/2/3 Fax: +258 21 321289	Gil Bires Position: Deputy General Director E-mail : gbires@gazeda.gov.mz Tel.: +258 21 21 321291/2/3 Fax: +258 21 321289
João Timóteo Cuna Position: Director of Industrial Free Zones Services E- mail: jcuna@gazeda.gov.mz Tel.: +258 21 21 321291/2/3 Fax: +258 21 321289	Simão P. S. Joaquim Position: Director of Special Economic Zones Services E-mail: sjoaquim@gazeda.gov.mz Tel.: +258 21 400635 Fax: +258 21 400632

CTA – Confederação das Associações Económicas de Moçambique

(Confederation of Business Associations)

http://www.cta.org.mz/?_lang=en

ACIS Mozambique - Associação de Comércio e Indústria

(Association of Trade and Industry)

E-mail: acis@acismoz.com

Website: <http://www.acismoz.com>

FME-Mozambique Contractor's Federation

Web: www.fme.org.mz

e-mail: director.executivo@fme.org.mz

CEPAGRI – Centro de Promoção da Agricultura

(Agriculture Promotion Centre)

E-mail: cepagri@cepagri.gov.mz

Website: <http://www.cepagri.gov.mz>

CCMOZ - Câmara de Comércio de Moçambique

(Mozambican Chamber of Commerce)

E-mail: ccm@tvcabo.co.mz

Website: <http://www.ccmoz.org.mz>

IPEX – Instituto para a Promoção de Exportações

(Institute for Export Promotion)

E-mail: ipex@tvcabo.co.mz

Website: <http://www.ipex.gov.mz/index.php/en/>

IPEME - Instituto para a Promoção das Pequenas e Médias Empresas

(Institute for Promotion of Small and Medium Enterprises)

Website: <http://www.ipeme.gov.mz/>